

UCHWAŁA NR XXIX/152/2021
Rady Gminy Rąbino
z dnia 17 lutego 2021r.

**w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów
Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2021.**

Na podstawie art.18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. 2020 r. poz. 713 z późn. zm.¹) w związku z art. 4¹ ust. 2 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2019 r. poz. 2277 z późn. zm.²), art. 10 ust. 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2020 r. poz. 2050) uwzględniając Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 4 sierpnia 2016 roku w sprawie Narodowego Programu Zdrowia na lata 2016 – 2020 (Dz.U. z 2016 r. poz. 1492) **Rada Gminy Rąbino uchwala, co następuje:**

§ 1. Uchwala się Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2021 w brzmieniu stanowiącym załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Rąbino.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

A handwritten signature in black ink, which appears to be 'mgr inż. Henryk Reichert', written over a red circular stamp that contains the text 'Przewodniczący Rady Gminy'.

¹ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2020 r. , poz. 1378

² Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2020 r. , poz. 1492; z 2021r., poz. 41

Załącznik
do uchwały XXIX/152/2021
Rady Gminy Rąbino
z dnia 17 lutego 2021r.

**GMINNY PROGRAM
PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA
PROBLEMÓW ALKOHOŁOWYCH
ORAZ
PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII
NA ROK 2021**

WSTĘP

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2021 rok stanowi lokalną strategię w zakresie profilaktyki oraz zmniejszania szkód społecznych wynikających z uzależnienia od alkoholu czy narkotyków. Program określa zadania własne gminy wynikające z ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii, wskazując kierunki działań oraz podmioty odpowiedzialne za ich realizację, określa źródła finansowania.

Przy opracowywaniu Programu ujęto również zadania wpisane w Narodowym Programie Zdrowia na lata 2016-2020 – w celu operacyjnym 2 - „profilaktyka i rozwiązywanie problemów związanych z używaniem substancji psychoaktywnych, uzależnieniami behawioralnymi i innymi zachowaniami ryzykownymi”.

I. ZADANIA GMIN WYNIKAJĄCE Z PRZEPISÓW

1. *Zgodnie z zapisem art. 4¹ ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi* do zadań własnych gminy należy prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracji społecznej osób uzależnionych od alkoholu. W szczególności zadania te obejmują:
 - a) zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu,
 - b) udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie,
 - c) prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo- wychowawczych i socjoterapeutycznych,
 - d) wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń, osób fizycznych służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych,
 - e) podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art.13¹ i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.

2. Zgodnie z art.10 ustawy 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii, działania należą do zadań własnych gminy, które w szczególności nakierowane są na:

- a) zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem,
- b) udzielanie rodzinom, w których występują problemy narkomanii, pomocy psychospołecznej i prawnej,
- c) prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie zajęć sportowo – rekreacyjnych dla uczniów, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach wychowawczych i socjoterapeutycznych,
- d) wspomaganie działań instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych, służących rozwiązywaniu problemów narkomanii,
- e) pomoc społeczną osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych dotkniętych ubóstwem i wykluczeniem społecznym i integrowanie ze środowiskiem lokalnym tych osób z wykorzystaniem pracy socjalnej i kontraktu socjalnego.

3. *Narodowy Program Zdrowia na lata 2016 - 2020 łączy różne programy profilaktyczne realizowane dotychczas na podstawie przepisów kilku ustaw, o różnych terminach realizacji oraz różnych źródłach i poziomach finansowania (m.in. z zakresu przeciwdziałania narkomanii lub przeciwdziałania alkoholizmowi).*

- a) Pkt VI, ust. 2 Krajowy Program Przeciwdziałania Narkomanii,
- b) Pkt VI, ust. 3 Krajowy program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.

DIAGNOZA

Alkoholizm, narkomania i przemoc w rodzinie należą do najważniejszych problemów społecznych, gdyż zjawiska te powodują szkody we wszystkich sferach życia człowieka i ma istotny wpływ na poczucie bezpieczeństwa społecznego. Z ponad 120 rodzin korzystających z pomocy Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Rąbinie w 2020, 2019 i 2018 roku- 7 rodzin ubiegających się o pomoc, swoją trudną sytuację życiową tłumaczyło problemem alkoholowym, w 2017 roku- 8 rodzin ubiegających się o pomoc, swoją trudną sytuację życiową tłumaczyło problemem alkoholowym, w 2016 r. - 25 rodzin. Rodziny dotknięte uzależnieniem mogą liczyć na wsparcie psychologa w punkcie konsultacyjnym w GOPS Rąbino. W okresie od 01.02.2020r. do 31.12.2020r. udzielono 32 konsultacje psychologiczne. Dominującym problemem beneficjentów korzystających z pomocy psychologicznej było szeroko rozumiane życie w trzeźwości, współuzależnienie bliskich oraz przemoc w rodzinie jako objaw towarzyszący nałogowemu picciu. Według danych uzyskanych od Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy w Rąbinie aż 90 procent interwencji Policji w założonych Niebieskich Kartach jest spowodowana nadużywaniem alkoholu przez sprawców przemocy.

Osoby dotknięte problemem uzależnień korzystały przy GOPS w Rąbinie z porad terapeuty ds. uzależnień, który przyjmował w 2020r. osoby uzależnione i współuzależnione 2 razy w miesiącu. W/w osoby mogą również korzystać z Poradni Terapii Uzależnienia od Alkoholu i Współuzależnień w Białogardzie, w Świdwinie lub w Połczynie Zdroju. Placówki o takim profilu nie ma na terenie gminy Rąbino– jest to zakres działania powiatów. Pacjenci kierowani są na leczenie uzależnienia w systemie zamkniętym do Wojewódzkiego Ośrodka Terapii Uzależnienia od Alkoholu i Współuzależnienia w Stanominie.

Poniższa tabela przedstawia działania Gminnej Komisji ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na przestrzeni ostatnich pięciu lat. Analizując tabelę zauważa się, że wniosków złożonych do GKds.RPA w Gminie Rąbino w sprawie podjęcia działań w zakresie leczenia odwykowego osoby uzależnionej od 2015 roku sukcesywnie maleje. Oznacza to że profilaktyka ma ogromne znaczenie w zapobieganiu zjawiskom niekorzystnym, które są wynikiem nadużywania alkoholu.

W 2020 roku GK ds. RPA w Rąbinie wysłała 26 wezwań na posiedzenia komisji tylko 10 razy osoby wezwane stawily się na posiedzenie komisji. W 2020 roku trzy osoby motywowane przez członków komisji oraz terapeutę ds. uzależnień podjęły leczenie stacjonarne w ośrodku w Stanominie.

Działania podejmowane przez Gminną Komisję ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

DZIAŁANIA PODEJMOWANE PRZEZ GK ds. RPA	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Liczba posiedzeń GK ds. RPA	9	12	11	8	10	10
Liczba złożonych wniosków	6	9	15	7	5	4
w tym: od rodzin osób nadużywających alkoholu	3	3	5	2	2	3
w tym: GOPS w Rąbinie	0	1	7	3	0	0
w tym: Policję	1	4	2	1	1	1
w tym: kuratorów	2	1	0	1	0	0
w tym: Sąd Rodzinny	0	0	0	0	2	0
Liczba osób wezwanych na posiedzenia komisji	6	9	16	12	11	8
Liczba osób, które zgłosiły się na posiedzenie komisji	5	7	14	9	7	7
Liczba przeprowadzonych rozmów motywujących do podjęcia leczenia	5	15	16	9	15	10
Liczba przeprowadzonych rozmów wychowawczych na temat poprawnego funkcjonowania rodziny	5	15	8	9	15	10
Liczba wniosków złożonych do Sądu o zobowiązanie do leczenia w systemie stacjonarnym	2	0	0	0	5	0
Liczba osób poddanych badaniom biegłym w celu określenia uzależnienia od alkoholu	3	0	1	0	5	1

Alkoholizm jest jedną z głównych przyczyn dezorganizacji życia rodzinnego i społecznego. Pracownicy Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Rąbinie często pozostają bezradni wobec rozmiaru zjawiska. Podejmowane przez Sąd i Komisję ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych działania nie uzyskują oczekiwanych rezultatów. Ośrodek ma świadomość, że także inne problemy takie jak bezrobocie, ubóstwo, problemy wychowawcze oraz przemoc to wynik picia alkoholu w sposób szkodliwy. Powyższe ma decydujące znaczenie w podejmowanych przez nas działaniach. Rozległość i różnorodność problemów psychospołecznych dzieci i ich rodzin, które wynikają z nadużywania alkoholu przez jednego z członków rodziny stwarza potrzebę wprowadzenia dodatkowych działań w zakresie pracy z dziećmi i rodziną. Aby eliminować niekorzystny wpływ alkoholizmu na mieszkańców Gminy Rąbino, konieczne jest prowadzenie działań o charakterze profilaktycznym oraz różnych form promocji zdrowego stylu życia.

CELE PROGRAMU

1. Ograniczenie występowania negatywnych zjawisk, będących skutkiem nadużywania i uzależnienia od alkoholu, narkotyków na terenie Gminy Rąbino.
2. Zapobieganie powstawaniu nowych problemów alkoholowych i narkotykowych.
3. Edukacja publiczna w zakresie informowania o konsekwencjach nadużywania alkoholu, zażywania narkotyków oraz promocji zdrowego życia w trzeźwości i abstynencji.
4. Promowanie zdrowego stylu życia i alternatywnych form spędzania czasu .

Powyższe cele mogą być osiągnięte przy wdrożeniu zadań nakierowanych na problematykę uzależnień jak i przemocy, a w szczególności:

II. DZIAŁALNOŚĆ PROFILAKTYCZNA

- 1) Promowanie i wspieranie działalności dotyczącej organizowania wolnego czasu dzieci i młodzieży poprzez realizację programów profilaktycznych oraz innych zajęć pozaszkolnych, w świetlicach wiejskich.
- 2) Realizowanie w szkołach programów profilaktycznych, informujących o szkodliwości nadużywania alkoholu i narkotyków oraz sięgania po środki odurzające, nastawionych na promowanie zdrowego stylu życia.
- 3) Organizowanie i współfinansowanie imprez lokalnych, festynów, konkursów, pogadanek, spotkań związanych z profilaktyką uzależnień i bezpieczeństwem, imprez

sportowo- rekreacyjnych popularyzujących trzeźwy i zdrowy styl życia

- 4) Współorganizowanie i współfinansowanie lokalnych kampanii społecznych profilaktycznych (zapobiegających uzależnieniom, przemocy).

III. POMOC TERAPEUTYCZNA I REHABILITACYJNA

- 1) Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu, narkotyków, zagrożonych uzależnieniem poprzez:
 - a) motywowanie do podjęcia leczenia odwykowego,
 - b) udzielanie wsparcia psychologicznego osobom uzależnionym, współuzależnionym,
 - c) udzielanie wsparcia terapeuty ds. uzależnień osobom uzależnionym, współuzależnionym,
 - d) wspieranie środowisk samopomocowych zagrożonych wykluczeniem społecznym w związku z uzależnieniem;
 - e) finansowanie terapii podtrzymującej dla osób uzależnionych i współuzależnionych.
- 2) Udzielanie rodzinom, w których istnieją problemy alkoholowe, narkomanii, pomocy psychologicznej, edukacyjnej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie poprzez:
 - a) wsparcie oraz finansowanie zorganizowanych form pomocy psychospołecznej dla członków rodzin zagrożonych uzależnieniem,
 - b) udzielanie pomocy osobom doświadczającym przemocy w rodzinie w ramach systemu „Niebieska Karta”, „Niebieska Linia”.
 - c) udzielanie wsparcia dla sprawców przemocy – elementy programu edukacyjno-terapeutycznego

IV. POMOC RODZINOM

Pomoc rodzinom z problemem alkoholowym i narkotykowym oraz dotkniętych przemocą domową realizowana poprzez:

- 1) udostępnianie rzetelnych informacji o możliwościach korzystania z bezpłatnej, profesjonalnej pomocy psychologicznej w publicznych zakładach opieki zdrowotnej, poradniach specjalistycznych oraz punktach konsultacyjnych;
- 2) udzielanie informacji osobom uzależnionym i członkom ich rodzin o przysługujących prawach oraz możliwościach podjęcia leczenia;

- 3) możliwość dofinansowania wypoczynku dla dzieci z grupy ryzyka (zagrożonych alkoholizmem, narkomanią).

V. WSPÓŁPRACA

Wspomaganie instytucji, organizacji i osób fizycznych służących rozwiązywaniu problemów alkoholowych i narkomanii stanowi zasadniczą część współpracy, która będzie realizowana poprzez:

- 1) współpracę z Zespołem Interdyscyplinarnym oraz innymi instytucjami w zakresie realizacji programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie;
- 2) współpracę z lekarzem rodzinnym w zakresie leczenia osób doznających szkód zdrowotnych z powodu picia alkoholu, stosowania używek, narkotyków;
- 3) współpracę z Wojewódzkim Ośrodkiem Terapii Uzależnień od Alkoholu i Współuzależnienia w Stanominie oraz innymi instytucjami zajmującymi się leczeniem uzależnienia;
- 4) wspieranie działalności organizacji pozarządowych realizujących i propagujących zdrowy styl życia;
- 5) wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych i problemów narkomanii;
- 6) udział i pomoc w organizacji spotkań środowiskowych działających na rzecz rozwiązywania problemów alkoholowych i narkomanii;
- 7) współpracę z Policją w zakresie zapobiegania patologiom społecznym związanym z nadużywaniem alkoholu, stosowaniem używek, narkotyków oraz przeprowadzanie spotkań profilaktycznych z dziećmi, młodzieżą, osobami dorosłymi w Gminie Rąbino.

VI. DZIAŁALNOŚĆ INFORMACYJNA I ADMINISTRACYJNA

- 1) Podejmowanie czynności zmierzających do objęcia leczenia osób uzależnionych od alkoholu, narkotyków.
- 2) Prowadzenie rozmów profilaktycznych, zachęcających do podjęcia leczenia odwykowego.
- 3) Kierowanie na badania biegłych sądowych w celu wydania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu, narkotyków.
- 4) Kierowanie wniosków do sądu o wszczęcie postępowania w sprawie zastosowania obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu.

- 5) Diagnoza stanu zagrożenia środkami uzależniającymi i używania substancji psychoaktywnych wśród uczniów.
- 6) Porady terapeutyczne ds. uzależnień na terenie gminy.

VII. ZADANIA GMINNEJ KOMISJI DS. ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH:

- 1) podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i art. 15 ust. 1 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego;
- 2) w przypadku naruszenia zakazu sprzedaży alkoholu osobom nieletnim oraz zakazu promocji napojów alkoholowych prowadzenie postępowań na podstawie właściwych przepisów;
- 3) opiniowanie wniosków o wydanie zezwolenia na sprzedaż alkoholu i o wydanie jednorazowych zezwoleń na sprzedaż alkoholu;
- 4) prowadzenie kontroli przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwolenia na sprzedaż lub podawanie napojów alkoholowych, przestrzegania zakazu sprzedaży wyrobów tytoniowych nieletnim;
- 5) podejmowanie czynności zmierzające do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego.

VIII. ZASADY WYNAGRADZANIA CZŁONKÓW GMINNEJ KOMISJI DS. ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH

- 1) Ustala się wynagrodzenie (brutto) za udział w posiedzeniu Komisji oraz za przeprowadzaną kontrolę placówek handlujących alkoholem:
 - a) przewodniczący Komisji - 100 zł,
 - b) członkowie Komisji - 100 zł.
- 2) Wynagrodzenie za udział w posiedzeniu wypłacane jest na podstawie listy obecności, zatwierdzonej przez przewodniczącego Komisji.

- 3) Wynagrodzenie za przeprowadzoną kontrolę wpłacane jest na podstawie protokołu pokontrolnego, podpisanego przez osoby uczestniczące w kontroli.

IX. ZASADY FINANSOWANIA

- 1) Zadania ujęte w Programie będą finansowane ze środków pochodzących z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych wnoszonych na rachunek gminy przez przedsiębiorców prowadzących sprzedaż tych napojów.
- 2) Finansowanie poszczególnych zadań wynikających z Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2021 określa plan wydatków zgodny z budżetem gminy Rąbino na 2021 rok.

X. SPOSÓB KONTROLI I REALIZACJI PROGRAMU

- 1) Przewodniczący i członkowie Gminnej Komisji ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Rąbinie sporządzają sprawozdanie z wykonania zadań.
- 2) Koordynację realizacji zadań zawartych w niniejszym Programie, merytorycznie i finansowo prowadzi Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Rąbinie.

XI.PLAN FINANSOWY

Plan finansowy Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2021 wynosi 54 000,00 zł.

Preliminarz wydatków Gminnej Komisji ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Rąbinie na 2021 rok

L.p.	Określenie wydatku	Kwota (w złotych)
1.	dofinansowanie do terapii podtrzymującej, sfinansowanie badań w zakresie uzależnienia od alkoholu, koszty sądowe	2680
2.	dofinansowanie zajęć minimalizujących zagrożenia wykluczenia społecznego, spotkania wielopokoleniowe, zakup poczęstunku podczas zajęć profilaktyczno- integracyjnych, wycieczki, organizacja czasu wolnego i finansowanie pozalekcyjnych zajęć sportowych (ferie, wakacje, wyjazd do kina, kręgle, wycieczki, rajd rowerowy, zorganizowany wypoczynek dla dzieci, ogniska) zakup programów edukacyjnych i profilaktycznych, biuletynów, czasopism, materiałów informacyjnych związanych z profilaktyką i leczeniem uzależnienia od alkoholu, narkotyków, przemocy	3759
3.	dofinansowanie zajęć w zakresie profilaktyki – w szkołach, świetlicach wiejskich / typu : bezpieczna droga do szkoły, tydzień profilaktyki itp., nagrody poczęstunek/,	5000
4.	pomoc psychospołeczna dla rodzin z problemem alkoholowym, terapia dla dzieci, młodzieży, dorosłych – zatrudnienie na umowy zlecenie psychoterapeutów	34761
5.	wynagrodzenie dla członków komisji	4800
6.	zakup środków czystości i materiałów biurowych, usług związanych z obsługą programu i komisji, zakup tonerów, konserwacja sprzętu, prowizje bankowe, składki na ubezpieczenie społeczne	2500
7.	delegacje	500
	Razem :	54.000

Kwoty ujęte w preliminarzu mogą ulec zmianie w wyniku ewentualnych potrzeb wynikających z realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2021 lub w sytuacji jeśli nie zostanie wykonany plan dochodów. Zmiany te nie wymagają podejmowania odrębnych uchwał Rady Gminy.